

GRONINGEN GEEFT **ENERGIE** **EN VERGEET** GROEN **LANDSCHAP**

College van burgemeester en wethouders
Postbus 30026
9700 RM Groningen

Bezwaarschrift

Bezwaar tegen beleidskader:
Zonneparken in gemeente Groningen Beleid en afwegingskader voor de aanleg van zonneparken.

Marcel Agema
Zuidlaarderweg 55
9479 TH Noordlaren

Telefoonnummer: 06 144 73 129
Mailadres: marcelagema@outlook.com

Handtekening en datum:

GRONINGEN GEEFT ENERGIE EN VERGEET GROEN LANDSCHAP

De gemeente Groningen wil in 2035 CO₂-neutraal zijn. Dit betekent dat álle energie die in onze gemeente door huishoudens, bedrijven en instellingen wordt gebruikt, duurzaam is opgewekt. Om dat doel te halen, is in totaal 810 MW aan zonnestroom nodig. Een groot deel van deze energie wordt opgewekt op daken van woningen, instellingen en bedrijven: 310 MW. Daarnaast is er 500 MW aan zonneparken nodig. Zo verklaart de gemeente Groningen in haar beleidskader omtrent zonneparken:

Beleid en afwegingskader voor de aanleg van zonneparken, 17 november 2020, versie voor inspraak.

We maken bezwaar!

Niet omdat we geen duurzame ambities hebben of niet willen gaan voor een beter milieu, integendeel. Wat ons betreft is energiewinning binnen een dag CO₂-neutraal en niet pas in 2035. Jammer genoeg gaat het beleidskader van de Gemeente Groningen niet over duurzaam en klimaatneutraal. Dit beleid gaat over de verstreckende invloed die de energiesector heeft en vormt een maatpak voor de bijhorende industrie.

De zinspreuk die de gemeente gebruikt, “Groningen geeft energie” kent natuurlijk een positieve insteek, maar is zo ontzettend de waarheid dat het een keiharde schop tegen het zere been van de Groningers is.

In een periode van 60 jaar schenkt Groningen ruim 2,2 Biljoen kubieke meter aardgas. Dit komt overeen met een energetisch equivalent van ongeveer: 1.160 PJ (Petajoule) per jaar. Ofwel 322 Miljard kWh per jaar gedurende zestig jaar. Equivalent met een zonnepark van 400.000 MWp. Bijna 500 keer zo veel vermogen als de ambitie van de gemeente Groningen in 2035.

Absoluut dieptepunt in het kader van geven vormde zich in 2016. Er is toen 27,6 Miljard kubieke meter Gronings aardgas verkocht voor een prijs van slechts 2,7 Miljard Euro. Rekenen we met de onderste stookwaarde dan komen we tot de absolute bodemprijs van € 0,011 per kWh. Andere jaren is de prijs niet veel hoger. Groningen geeft het weg.

Groningen wil in 2035 CO₂-neutraal zijn.

Bij de verbruikte 2,2 Biljoen kubieke meter aardgas is bijna 4 Miljard kilogram CO₂ vrij gekomen. Stellen we dat bebossing gemiddeld 3.000 kg CO₂ per hectare per jaar verankert en dat we de hele Provincie Groningen bebossen dan is na 158 jaar de uitstoot gecompenseerd en ons doel bereikt.

Groningen verkondigt opnieuw een illusie. Eerder beloofde verrijking door het leveren van energie is voor veel Groningers een desillusie geworden. Groningen is harder getroffen door de negatieve gevolgen van grootschalige energiewinning dan welke andere Provincie dan ook.

GRONINGEN GEEFT ENERGIE EN VERGEET GROEN LANDSCHAP

1 Het beleidskader van de gemeente Groningen is disproportioneel

Natuurlijk beseffen we dat ons vergelijk scheef gaat op het feit dat de gemeente niet de provincie is en niet alleen de provincie over onze bodemschatten gaat, maar voor Groningers is Groningen gewoon Groningen. Welke draai, afronding of invalshoek aan de voorgaande cijfers wordt gegeven maakt weinig verschil. Vanuit ieder perspectief vormt de ambitie van Groningen om CO₂ te reduceren een schril contrast met de immense hoeveelheid CO₂ die we als Groningen hebben geproduceerd.

Om de pijn te verzachten zeggen we dan ook graag dat het niet alleen Groningen was maar heel Nederland dat gas heeft gebruikt en zodoende CO₂ heeft geproduceerd.

Juist vanuit deze stellingname is het beleidskader van Groningen buitensporig.

Het is tijd dat gemeente haar rug recht houdt en op komt voor haar inwoners en landschap.

De CO₂-schade die als is toegedaan kan niet binnen de gemeentegrenzen worden opgelost en dit moeten we ook niet willen proberen.

Groningen moet voldoende steun vanuit het rijk eisen. Sturen op compensatie onder de noemer burgerparticipatie en lokaal initiatief is wat ons betreft een zwakgebod.

Eerst gaf Groningen buitengewoon veel energie in de vorm van gas dat ten koste is gegaan van de bodem en nu verpatst de gemeente het Groningerlandschap door buitensporig veel zonne-industrie een plaats te geven.

We noemen de woorden 'buitensporig' en 'disproportioneel' niet zomaar.

Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is vastgesteld dat een jaarlijkse elektriciteitsproductie van 35TWh op land nodig is, ongeacht op welke manier. Met de 500MWp zonne-energie op land kan de gemeente Groningen, naar eigen schrijven, daarvan zo'n 1,5% produceren.

De oppervlakte van de Gemeente Groningen bedraagt ongeveer 200 vierkante kilometer. Nederland telt ongeveer 33.700 vierkante kilometer zonder het IJsselmeer en Waddenzee. Op basis van beschikbaar oppervlak komen we daarom tot proportionele bijdrage van 0,6% overeenkomend met een opstelling van 200MWp. De gemeente Groningen stelt dat er naast 500MWp zonne-energie op land ruimte is voor 310MWp zonne-energie op daken.

Een proportionele bijdrage van 200MWp past hiermee ruimschoots op het beschikbare dakoppervlak (capaciteit is immers 310MWp) waardoor alle groen behouden kan blijven.

500MWp aan zonneparken is niet nodig. 200MWp past binnen de zogenaamde ontwikkelzones van Groningen.

Volgens Groningen: Innovaties en groene bedrijven passen goed bij onze economische structuur. We stimuleren bedrijvigheid meer te vergroenen. Daken op bedrijventerreinen en ontwikkelzones lenen zich goed voor zonne-energie.

Groningen dient zich vanuit dit gegeven af te vragen of haar beleidskader wel passend is bij haar eigen omgevingsvisie.

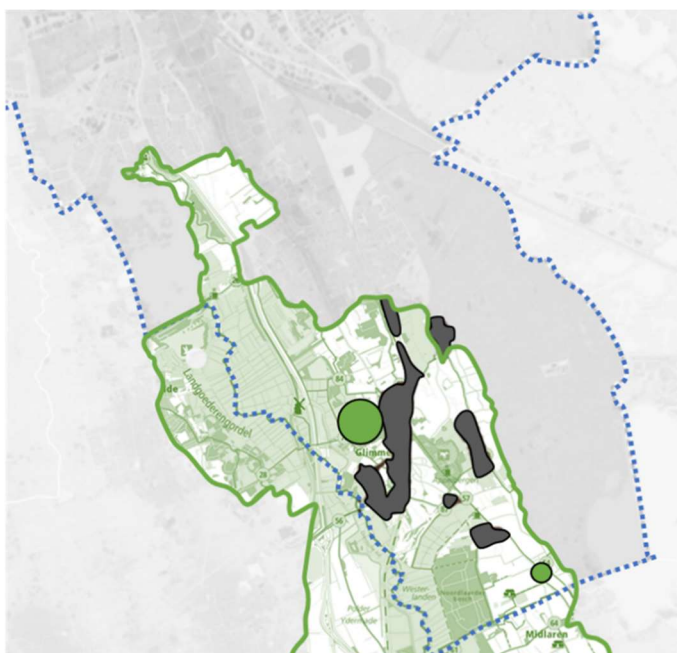
GRONINGEN GEEFT **ENERGIE** **EN VERGEET** GROEN **LANDSCHAP**

Wil ze energie geven of is het tijd om te investeren in ruimte voor duurzame echt groene alternatieven welke levenskwaliteit milieu, recreatie en zodoende economie bevorderen, eigenlijk zoals Groningen zelf schrijft in haar Omgevingsvisie 'The Next City': de Groningse leefkwaliteit voorop.

1.1 Goed in kaart gebracht

In onze gemeente kennen we verschillende typen landschappen die in de kwaliteitskaart van de provincie en de cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente goed zijn omschreven. H+N+S heeft deze per deelgebied goed in kaart gebracht, zo stelt de gemeente.

De gemeente Groningen heeft hiervan kennelijk zelf geen beeld van en zet een Amersfoortse firma aan de knoppen. Het oordeel van de gemeente dat dit goed is gedaan is opmerkelijk en heeft geleid tot de mogelijkheid voor grondgebonden zonne-industrie in Nationaal park Drentsche Aa/ Unesco Wereld erfgoed De Hondsrug. Zoals we in onderstaande kaart laten zien

Dat door onder andere de milieufederaties een gedragscode is ondertekend waarin Nationale parken gespaard blijven van grondgebonden zonnepanelen maakt in Groningen geen verschil.

Groningen verstrekke bijvoorbeeld al vergunning aan zonneweide Glimmen, voordat het beleidskader open is voor inspraak.

We vinden de getrokken grens van wat de gemeente klein (<10 ha) en grootschalig (>10ha) noemt ongepast en maken nadrukkelijk bezwaar tegen het aanbrengen van grondgebonden zonne-industrie in of aan Nationaal park en wereld erfgoed.

Dat de Provincie hierin subsidie verstrekt voordat de beleidskaders ter inspraak zijn verstrekt vinden we onheus. Eveneens noemen we de inbreng van de organisatie Het Groninger landschap ongepast, omdat zij nauw betrokken is bij de Milieufederatie en zodoende op de hoogte dient te zijn van de Gedragscode aangaande grondgebonden zonnepanelen.

GRONINGEN GEEFT **ENERGIE** **EN VERGEET** GROEN **LANDSCHAP**

2 Hoe gaan we opwarming van de aarde te lijf?

De ambitie van de gemeente om CO₂-neutraal te willen zijn is komt natuurlijk voort uit het feit dat de aarde opwarmt. Deze opwarming heeft waarschijnlijk een drastische negatieve impact op mens en dier en dit moeten we zien te voorkomen. Tot zo ver snappen we het en staan we het nog en staan we schouder aan schouder achter de ambities van Groningen.

Het valt ons op dat er van het zelfde beleidskader twee versies lijken te zijn:

- 01 juli 2019, versie 1.11
- 17 november 2020, versie voor inspraak

Opmerkelijk vinden we het gegeven dat de eerste versie een volledige pagina besteedt aan eventueel negatieve effecten en het gemis aan wetenschappelijk onderzoek. We zien dat deze punten bijbehorende conclusie is als sneeuw voor de zon zijn verdwenen.

De ondertoon van deze passende beeldspraak is bloedserieus.

Op **één** onder de zaken die in ieder geval aandacht verdienen stond het grondwaterpeil om oxidatie van veenpakketten te voorkomen. (versie 1.11)

Grondwaterpeil is belangrijk omdat door zonnepanelen de temperatuur stijgt en er zodoende meer water verdampt. Uiteraard kan het optredende tekort aan water worden aangevuld met actief beheer van de waterstand en zodoende oxidatie tegen te gaan.

Hierbij wordt echter het belangrijkste aspect over het hoofd gezien. Aanvoer van extra water zorgt voor extra verdamping. Waterdamp is het belangrijkste en meest complexe broeikasgas dat we kennen. (Volgens o.a. het KNMI)

Zonneparken zorgen dus voor extra uitstoot van broeikasgas door oxidatie of door de vorming van meer waterdamp dan nodig.

Volgens Essent: Tijdens warme zomerdagen ligt de temperatuur van zo'n paneel al gauw 25 graden hoger dan de temperatuur in de omgeving. Is het buiten 20 graden? Dan is de kans groot dat uw zonnepanelen 45 graden zijn.

Door zonnepanelen stijgt de temperatuur. We vinden dit nogal een tegenstrijdig belang als we willen bijdragen aan een koele planeet. (Zie: The Photovoltaic Heat Island Effect: Larger solar power plants increase local temperatures Scientific Reports volume 6, Article number: 35070 (2016).)

Volgens dagblad Trouw: ***De eerste buitenlandse bevindingen zijn zorgwekkend, zegt de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap.*** Recente praktijkstudies, uit Duitsland en Zuid-Amerika, laten zien dat kwetsbare natuur te lijden heeft onder zonneparken.

Er is ook een positief geluid, bijvoorbeeld vanuit Moerdijk waar blijkt dat zonneparken juist kunnen bijdragen. Het betreffende park is, geheel toevallig, van Royal Dutch Shell.

GRONINGEN GEEFT **ENERGIE** **EN VERGEET** GROEN **LANDSCHAP**

3 Het beleidskader verstrekt een irreëel beeld over lokale participatie;

In het beleidskader, de versie voor inspraak, komen de termen lokaal en lokale gezamenlijk maar liefst 109 keer voor ruim 2 keer zo vaak als in de versie van 2019 het geval.

We begrijpen dat de gemeente graag lokaal inzet maar ze schept hiermee een beeld omtrent energie dat ze niet waar kan maken.

Natuurlijk mag een lokale leverancier meedoen, maar binnen het Europese gelijkheidsbeginsel kan de gemeente, uit oogpunt van gelijke behandeling, nooit de voorkeur uitspreken voor een lokale partij.

Sterker nog vanuit Europa komt de Solidariteitsclausule die de afhankelijkheid van één enkele leverancier dient te verminderen er moet eveneens strikte naleving worden afgedwongen van de bestaande regels, zoals ontvlechting van de energiemarkt en onafhankelijkheid van de regelgevers, zo nodig met juridische middelen.

Middelen zoals bijvoorbeeld de postcoderoos zijn hierin strijdig. Lokaal voordeel kan op deze manier niet worden bewerkstelligd.

Voordeel voor de consument is dan ook dat zij een grotere kans heeft op de levering van energie en dat zij hiervoor per definitie een concurrerende prijs betaald.

Ben je energieleverancier dan levert dit dus recht evenredig minder op.

Voor het eerst in de geschiedenis was de stroomprijs in Nederland gemiddeld over een hele dag negatief. Wie stroom produceerde op Tweede Paasdag, moest bijbetalen. Midden op de dag werd stroom produceren zelfs behoorlijk duur: 80 euro per megawattuur

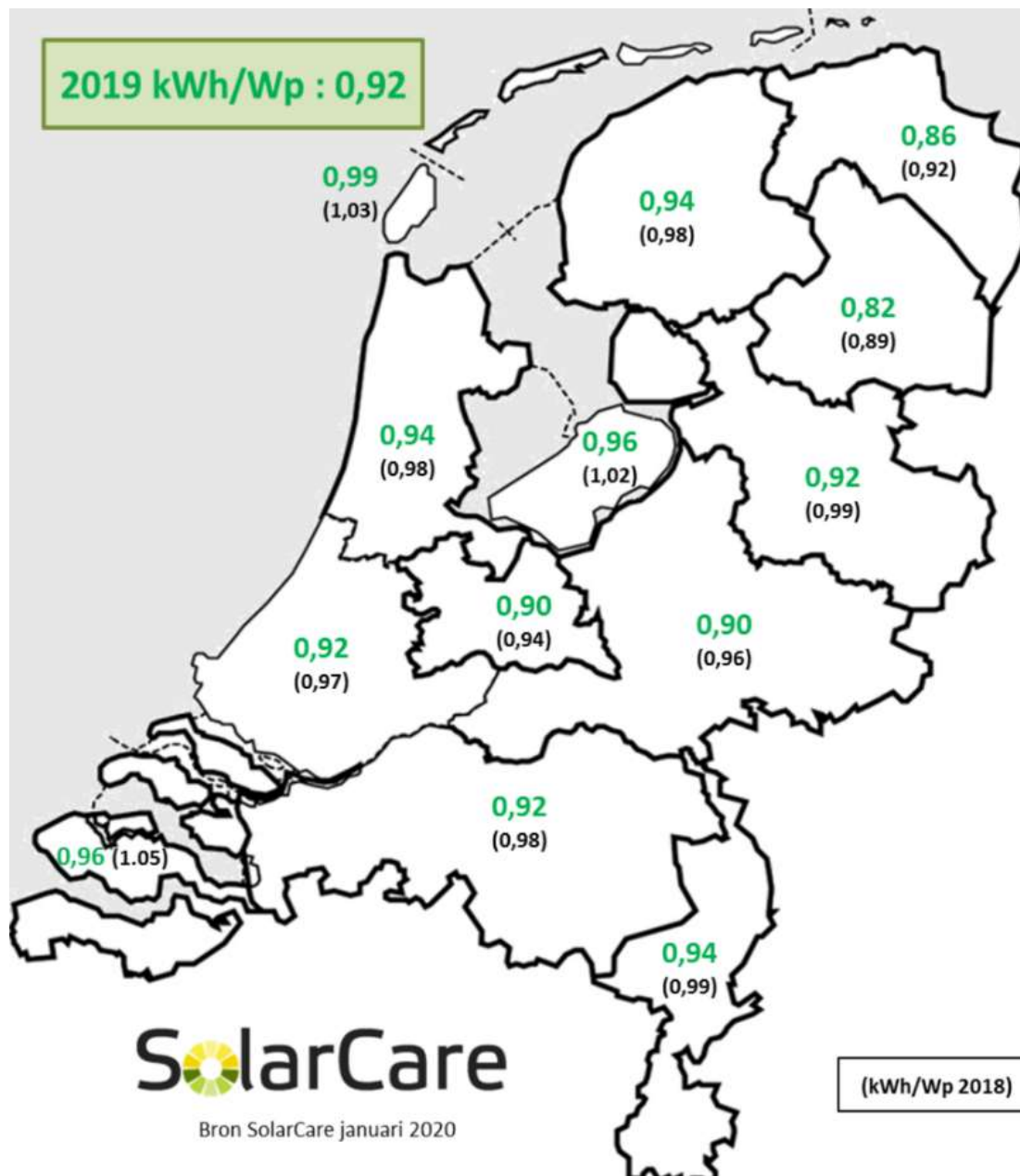
Met het volgende voorbeeld vanuit Glimmen tonen we wat dit betekent voor de lokale participant indien deze bijvoorbeeld niet 3,5 eurocent per kWh ontvangt maar 3. Aangezien zonneparken steeds meer energie gelijktijdig leveren is dit een heel reëel scenario.

Opvallend gegeven vinden we de opbrengst van het zonnepark. De bijbehorende coöperatie lijkt deze waarde veel te hoog in te schatten.

GRONINGEN GEEFT **ENERGIE** **EN VERGEET** GROEN **LANDSCHAP**

Vanwege de ligging levert het park zeer waarschijnlijk minder op dan het als uitgangspunt genomen landelijk gemiddelde zoals de kaart van relatieve opbrengsten in 2019 toont.

2019 was weer een zonnig jaar als het gaat om de zon PV opbrengsten. In 2019 lagen de zon-opbrengsten in Nederland gemiddeld 4% hoger dan de langjarige gemiddelden, waardoor de verhouding kWh/W over termijn nog eens 4% lager uitvalt dan op de kaart weergegeven. Zo doende komen we op de grens tussen Groningen en Drenthe tot een factor 0,81. Door geografie het laagste van Nederland.

GRONINGEN GEEFT **ENERGIE** **EN VERGEET** GROEN **LANDSCHAP**

De cijfers zijn overeenkomstig met het projectplan van het reeds vergunde en door de provincie gesubsidieerde zonnepark Glimmen.

Indicatieve berekening kosten en opbrengsten	A	B	C
Vermogen zonnepark (kWp)	1.800	1.800	1.800
aantal zonnepanelen	6.000	6.000	4.800
opbrengst zonnestroom incl. gemiddelde degradatie (kWh/j)	1.550.000	1.550.000	1.400.000
opbrengst zonnestroom (huishoudens)	510	510	510
opbrengst zonnestroom excl. SDE (€/kWh)	0,035	0,030	0,030
SDE-subsidie (€/kWh)	0,09	0,09	0,09
totale investering excl. grond (€)	1.440.000	1.440.000	1.440.000
kosten grond (€)	81.000	81.000	81.000
exploitatiekosten excl. grond (€/kWp/j)	20	20	20
gemiddelde rente lening (%)	3%	3%	3%
looptijd SDE subsidie (jaar)	15	15	15
afschrijftermijn investeringen (jaar)	15	15	15
looptijd totaal (jaar)	30	30	30
exploitatiekosten per jaar bij oppervlakte (ha)	1,8	1,8	1,8
kapitaalslasten investeringen (€/j)	117.111	117.111	117.111
rentekosten grond (€/j)	2.430	2.430	2.430
exploitatiekosten (onderhoud, beveiliging, verzekering e.d.) (€/j)	36.000	36.000	36.000
	155.541	155.541	155.541
opbrengst zonnestroom (eerste 15 jaar)	137.700	137.700	127.008
netto verlies per jaar (eerste 15 jaar)	-17.841	-17.841	-28.533
opbrengst zonnestroom (van 15 tot 30 jaar)	53.550	45.900	42.336
netto opbrengsten per jaar (van 15 tot 30 jaar)	15.120	7.470	3.906
verkoop grond na 30 jaar	81.000	81.000	81.000
Opruimkosten	-18.000	-18.000	-18.000
netto winst over totale looptijd (€)	22.192	-92.558	-306.398

A: Volgens projectplan

B: Aangepast op basis van reel te verwachten tarief

C: Gecorrigeerde opbrengst op basis van geografie (zie kaart 2019)

De voorgestelde verlaging van de energieprijzen en beperkte opbrengst heeft desastreuze gevolgen voor de participanten waarschijnlijk is er alleen winst voor de leverancier en de beheerder, maar niet voor de lokale inwoner, is dit het plan van de gemeente?

GRONINGEN GEEFT **ENERGIE** **EN VERGEET** GROEN **LANDSCHAP**

De gemeente Groningen schiet nadrukkelijk te kort in haar beleidskader waardoor inwoners worden opgezadeld met een energie-industrie die alleen winstgevend is voor grootschalige exploitanten en oprichters. Daarnaast heeft het beleidskader voor langere termijn een negatieve impact heeft op de omgeving. Eis is dat Groningen meer onderzoek doet naar de echt duurzame waarden van haar landschap voordat zij haar beleid implementeert aangaande vruchtbare landbouwgrond en dat zij haar beleid aangaande zonne-industrie in nationaal park en landschap schrapt.